

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เรื่อง เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง (๑)

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

(๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. พูดอธิบายหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
- ๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนได้ถูกต้อง
- ๓. เห็นความสำคัญของการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
และมีมารยาทในการอ่าน

กิจกรรม

ฟังสื่อ ก่อนตอบ

BRE

N

โรงเรียนวังไกลกังวล

ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำถามชวนคิด

การร้องเพลง สามารถนำทักษะ
การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
มาใช้ร่วมกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำถามชวนคิด

การร้องเพลง

แตกต่างกับการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
หรือไม่ อย่างไร

กิจกรรม

เรียนรู้

การออกเสียงร้อยกรอง

บทประพันธ์

นกแก้วแจ้วเสียงใส
นกตัวผู้เมียคลา

คลอไคล้คู่หมู่สาธิกา
ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี

(วรรณคดีเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง)

บทประพันธ์

นกแก้วแจ้รีร้อง

เร่หา

ใกล้คู่มุ่สาธิกา

แวดเกล้า

นกตัวผัวเมียมา

สมสู่

สั้ตวาฝ่าแขกเต้า

พวกฟ้องโนรี

(วรรณคดีเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง)

บทประพันธ์

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

(พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก)

คำถามชวนคิด

การอ่านบทประพันธ์

จำเป็นต้องแบ่งวรรคจังหวะทำนอง

การอ่านหรือไม่

คำถามชวนคิด

การแบ่งวรรคจังหวะในการอ่าน
บทประพันธ์แบ่งอ่านเป็นอย่างไร

กิจกรรม

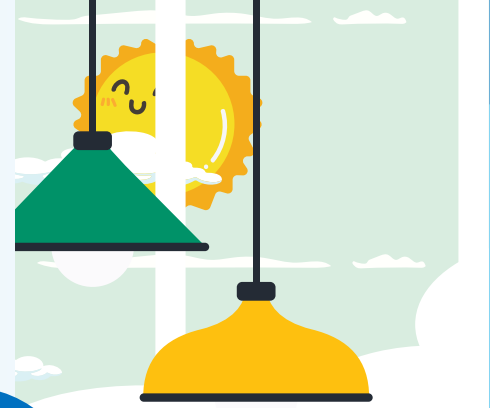
รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ ลงใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักการอ่านร้อยกรอง
๓. ให้นักเรียนตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบกิจกรรม

เรื่อง

รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักการอ่านร้อยกรอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียง ออกเสียงร้อยกรอง(๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

คำถามชวนคิด

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
หมายถึง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

หมายถึง การอ่านออกเสียงที่มีทำนองอย่างไพเราะ
มีเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส แบ่งจังหวะจำนวนคำ การอ่าน
ตามฉันทลักษณ์บังคับของคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ

คำถามชวนคิด

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
มีหลักการอ่านอย่างไร

หลักการ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ฝึกอ่านให้ถูกต้องตามทำนองและลีลา
ของลักษณะคำประพันธ์

หลักการ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ฝึกอ่านออกเสียงอักขระ คำควบกล้ำ
จะต้องอ่านให้ถูกต้องชัดเจน

หลักการ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ฝึกอ่านออกเสียงให้เต็มเสียงและต่อเนื่อง
ไม่ให้ขาดเป็นห่วง ๆ และฝึกสอดแทรกอารมณ์
ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

หลักการ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ฝึกอ่านเว้นวรรคตอนแบ่งจังหวะการอ่านให้
เหมาะสมกับเนื้อหา บางครั้งต้องอ่านรวบคำ
หรือผ่อนเสียงตามเนื้อหา

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๕ คำ

แบ่งจังหวะการอ่าน ๒ - ๓

เช่น “นกแก้วแจ้วเสียงใส” → นกแก้ว/แจ้วเสียงใส

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๒ คำ

ประเภทกาพย์ยานี แบ่งจังหวะการอ่าน ๓ - ๓

เช่น “ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี” → ฝ่าแขกเต้า/เหล่าโนรี

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๒ คำ

ประเภทกลอน แบ่งจังหวะการอ่าน ๒ - ๒ - ๒

เช่น “กลอนหกยกคำงามนั้ก” → กลอนหก/ยกคำ/งามนั้ก

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๗ คำ

แบ่งจังหวะการอ่าน ๒ - ๒ - ๓

เช่น “กลอนเจ็ดจำแบบว่าหนึ่งบท” → กลอนเจ็ด/จำแบบ/ว่าหนึ่งบท

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๘ คำ

แบ่งจังหวะการอ่าน ๓ -๒ -๓

เช่น “แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม” → แม้มิได้/เป็นดอก/กุหลาบหอม

การแบ่งจังหวะในการอ่านบทประพันธ์

บทประพันธ์ที่มีวรรคละ ๙ คำ

แบ่งจังหวะการอ่าน ๓ - ๓ - ๓

เช่น “ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเริญตา” → ใครใครเห็น/ไม่เป็นที่/จำเริญตา

ใบกิจกรรม

เรื่อง รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักการอ่านร้อยกรอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เสนาะเสียง ออกเสียงร้อยกรอง(๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม เรื่อง รู้หลักการอ่านร้อยกรอง

กิจกรรม

เสียงแสนจะ ออกเสียงร้อยกรอง

รูปแบบกิจกรรม

๑. ครูแจกบทประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมาให้กับนักเรียน
๒. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทประพันธ์บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา แบบการอ่านร้อยแก้ว

รูปแบบกิจกรรม

๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มขีดเส้นแบ่งจังหวะ
การอ่านของบทประพันธ์ จากใบกิจกรรม
เรื่อง เสียงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

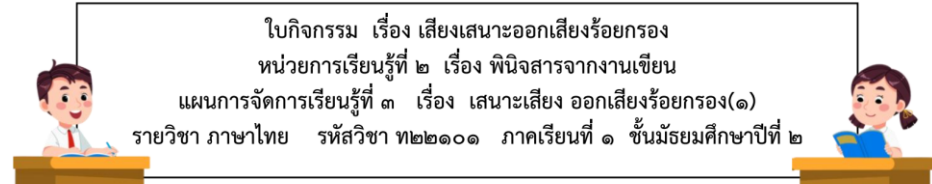

ใบกิจกรรม

เรื่อง เสียงเสนาะออกเสียง ร่ายกรอง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง นักเรียนขีดเส้นแบ่งจังหวะการอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด

บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

อันชาติใดไร้ศานตสุขสงบ	ต้องมัวรบราญรอนหาผ่อนไม่
ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ	ในกิลิตปะวิไลระวาดงาม
แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ	ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม
ย่อมจำนงศิลปสง่างาม	เพื่อร่ำมรื่องระยับประดับประดา
อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไร้โฉมบรรลอมสง่า
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเรียดา	เขาจะพากันเย้ยให้อับอาย
ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโคก	ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเรียดาพาใจให้สบาย	อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ
แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม	เมื่อถึงยามเศร้ารอน่าสงสาร
เพราะขาดเครื่องประดับรำคาญ	โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ
เพราะการช่างนี้สำคัญอันวิเศษ	ทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป	ศรีวิไลวิลาสดีเป็นศรีเมือง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่มา: บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา หนังสือวรรณคดีจกัษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กิจกรรมนำเสนอ

ใบกิจกรรม เรื่อง เสียงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

กิจกรรม เสี่ยงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

อันชาติใด/ไร้ศานติ/สุขสงบ
ต้องมั่วรบ/ราญรอน/หาผ่อนไม่
ณ ชาตินั้น/นรชน/ไม่สนใจ
ในกิจศีล/ปะวิไล/ละवादงาม

กิจกรรม เสี่ยงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

แต่ชาติใด/รุ่งเรือง/เมืองสงบ

ว่างการรบ/อริพล/อันล้นหลาม

ย่อมจำนง/ศิลปา/สง่างาม

เพื่ออร่าม/เรื่องระยับ/ประดับประดา

กิจกรรม เสี่ยงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

อันชาติใด/ไร้ช่าง/ชำนาญศิลป์
เหมือนนาริน/ไร้โฉม/บรรโลมสง่า
ใครใครเห็น/ไม่เป็นที่/จำเริญตา
เขาจะพา/กัณเฑาะ/ให้อับอาย

กิจกรรม เสี่ยงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

ศิลปกรรม/นำใจ/ให้สร้างโชค

ช่วยบรรเทา/ทุกข์ในโลก/ให้เหือดหาย

จำเริญตา/พาใจ/ให้สบาย

อีกร่างกาย/ก็จะพลอย/สุขสราญ

กิจกรรม เสี่ยงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

แม่ผู้ใด/ไม่นิยม/ชมสิ่งงาม

เมื่อถึงยาม/เศร้าอุรา/น่าสงสาร

เพราะขาดเครื่อง/ระงับ/ดับรำคาญ

ไอสลดใด/จะสมาน/ซึ่งดวงใจ

กิจกรรม เสียงเสนาะออกเสียงร้อยกรอง

เพราะการช่าง/นี้สำคัญ/อันวิเศษ
ทุกประเทศ/นานา/ทั้งน้อยใหญ่
จิงยกย่อง/ศิลปกรรม/นั้นทั่วไป
ศรีวิไล/วิลาสดี/เป็นศรีเมือง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พินิจสารจากงานเขียน

เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง

(๑)

คำถามชวนคิด

การอ่านออกเสียง
ร้อยแก้วและร้อยกรอง
แตกต่างกันอย่างไร

สรุปบทเรียน

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เป็นการอ่านออกเสียง
คำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ที่ต้องแบ่งจังหวะ วรรคตอน
ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี มีการเอื้อนเสียง
ในการอ่าน เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน

สรุปบทเรียน

โดยผู้อ่านต้องแปลเสียงให้มีความสูง-ต่ำ
ไม่ดังจนเกินไปและไม่เบาจนเกินไป มีจังหวะสั้นยาว
ตามลีลาท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท เพื่อให้
เกิดความไพเราะ น่าฟัง และซาบซึ้งในรสของเรื่องที่อ่าน

สรุปบทเรียน

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง ชัดเจน ใช้จังหวะและน้ำเสียงให้ไพเราะ ซึ่งการเรียนรู้หลักการการอ่านร้อยกรอง จะทำให้นักเรียนเข้าใจหลักการอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ซาบซึ่งความงามด้านวรรณศิลป์

สรุปบทเรียน

และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษาอย่างหนึ่งของไทยที่เยาวชนไทยควรรักษาให้คงอยู่ต่อไป

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เสนาะสำเนียง
ออกเสียงร้อยกรอง (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง เสนาะสำเนียง ออกเสียงร้อยกรอง(๒)
๒. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

